(1156) " भाम क्रोधे " (X-चुरादिः-1873. अक. सेट्. उभ.)

अदन्तः।

'भामेर्भामयति क्रोधे तत्रैव शपि भामते॥' (श्लो. 149) इति देवः। भामकः-मिका, बिभामयिषकः-षिका; भामयिता-त्री, बिभामयिषिता-त्री; इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि चौरादिककालयतिवत् (185) ज्ञेयानि। कर्तरि क्तप्रत्यये-[A]भामितः इति रूपम्।

(1157) " भाष व्यक्तायां वाचि "

(I-भ्वादिः-612. सक. सेट्. आत्म.).

भाषकः-षिका, भाषकः-षिका, बिभाषिषकः-षिका, बाभाषकः-षिका; भाषिता-त्री, भाषयिता-त्री, बिभाषिषिता-त्री, बाभाषिता-त्री; इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि भौवादिकभामतिवत् (1155) ज्ञेयानि। [1]व्याभाषकः, [2]सुभाषी, सुभाषितम्, भाषा, [3]आत्मनेभाषा-परस्मैभाषा, भाष्यम् इतीमानि रूपाणि अस्य धातोः भवन्तीति विशेषः। [B]भाषितुम्।

(1158) " भास् दीप्तौ " (I-भ्वादिः-624.अक. सेट्. आत्म.)

भासकः-सिका, भासकः-सिका, बिभासिषकः-षिका, बाभासकः-सिका; इत्यादीनि सर्वाणि रूपाणि भौवादिककासतिवत् (188) बोध्यानि।

---

1. 'निन्दहिंसक्लिशखादविनाशपरिक्षिपपरिरटपरिवादिव्याभाषासूयो बुञ्' (3-2-146) इत्यादिना तच्छीलादिषु कर्तृषु बुञ् प्रत्यये रूपमेवम्।
2. 'सुप्यजातौ—' (3-2-78) इति ताच्छील्ये णिनिः।
3. स्त्रियाम् 'गुरोश्च हलः' (3-3-103) इत्यकारप्रत्यये भाषा इति सिद्ध्यति। **आत्मनेभाषा, परस्मैभाषा** इत्यत्र 'वैयाकरणाख्यायां चतुर्थ्याः' (6-3-7) 'परस्य च' (6-3-8) इत्यलुक्। **आत्मनेभाषा**=आत्मनेपदम्। **परस्मैभाषा**=परस्मैपदम्। धातुपाठेषु वैयाकरणाख्यायामेते प्रसिद्धे। **भाष्ये** तु (6-3-7) प्रकृतस्थले **आत्मनेभाषः, परस्मैभाषः** इति घञन्त एव प्रयुक्तो लक्ष्यते।

A. 'यो मत्क्षयं स्पृहयते मयि **भामितेऽपि** संसूचयत्यरिगुणांश्च मदन्नखेटी।' धा. का. 3.55.

B. '**भाषितुं** स खलु हर्षवर्षितो गेषितुं समुचितं च नाशकत्।' धा. का. 1.78.